

פו. ¹⁰⁰זמן נטילת לולב הוא מעמוד השחר עד השקיעה ולכתחילה אין ליטול עד אחר הנץ החמה.

מקורות והערות

יז. ס"י תרנ"ח סע' ט'.

יח. ובס"י תקפ"ט סע' ו' מבואר ¹⁰¹דלרמ"א אף מברכות, ולמחבר אין מברכות. ובין הנשים הספרדיות יש המברכות וככף החיים שם ס"ק כ"ג ויש שאין מברכות, וכהליכות עולם ע' 168 וע' 196, ובספרו חזו"ע סוכות עמ' של"ט ועמ' תכ"ה, אלא נוטלות בלי ברכה. ומ"ש דאין צריכות לנענע לד' רוחות העולם כן המנהג וכ"כ בחזון עובדיה שם עמ' שני"ה (ד"ה הנשים).

יט. ס"י תרנ"ב סע' א' ומ"ב ס"ק ב', ולכתחילה אין ליטול קודם הנץ החמה כי מעמוד השחר עד הנץ יוצאים רק בדיעבד ורק מי שאנוס כגון שיוצא לדרך וכהאי גוונא יכול ליטול לכתחילה מעמוד השחר, ומאד יש להזהר בזה, אחר שכל אדם טרח וקנה הד' מינין בכוונה ורצון שיהיו כשרים לכתחילה ולא בדיעבד ואיך כעת לאחר כל הטירחא יצא בדיעבד מעמוד השחר לפני הנץ.

ואין להקל בנדון שלפנינו בזמן עמוד השחר, ויש לחשבו לחומרא כ 72 רגעים לפני הנץ, וכ"כ ענף עץ עבות ע' 120 ולא יטול לפני זה, אלא אם כן הוא נאנס ביותר דאז יש ללכת קמעא קמעא אחורנית עד עמוד השחר הכתוב בלוח ארץ ישראל, שהוא עמוד השחר הנהוג, ובת"א וכדומה צריך לאחר אותו ב- 4 רגעים, ובענין לכתחילה אחר הנץ יש להקפיד דוקא על הנץ הנראה בכל מקום כפי המציאות. ואם נטל לפני הנץ טוב שיחזור ויטול לאחר הנץ בלי ברכה, אלף המגן ס"י תרנ"א סע' ח'. אך אין זה בטוח שעל ידי זה יתוקן מה שיצא בדיעבד, ואם החזיק בידו הד' מינים לפני הזמן והגיע הזמן והם בידו יש להחמיר ולהניחם ולקחתם שנית לשם מצוה עיין הליכות עולם ע' 196.

¹⁰⁰הדפסה ברזולוצית מסך - להדפסה איכותית הדפס ישירות מן התכנה

קיצור הלכות מועדים - סוכות דבליצקי, שריה בן בצלאל יעקב עמוד מס: 221 הודפס ע"י אוצר החכמה

טז. ^{כא}אם לא נטל עד השקיעה הרי ביום הראשון יש ליטול אחר השקיעה בלא ברכות ובשאר הימים פטור, ויש להחמיר גם בשאר ימים.

יז. ^{כא}אין לאכול ולשתות לפני נטילת לולב, טעימה מותרת לצורך גדול אך נוהגים להחמיר לא לטעום כלום וגם לא לשתות תה וקפה, לכן הרוצים לשתות באשמורת הבוקר יזהרו שלא ליטול עבור זה את הלולב, מעמוד השחר אלא ימתינו עד הנץ החמה ואם קשה להם הדבר יכולים לשתות לפני הנטילה.

^{אוצר החכמה}

יח. ^{כב}לפני עמוד השחר מותר לאכול ולשתות.

^{אוצר החכמה}

יט. ^{כג}הרבה נוהגים ליטול את הלולב בבקר לפני התפלה בסוכה, ויש שאין נוטלים אז אלא לפני ההלל ואם יש סוכה על יד בית הכנסת נוטלים אז בסוכה, ואם אין, נוטלים בבית הכנסת.

מקורות והערות

כ. ס"י תרנ"ב מ"ב ס"ק ב' ושעה"צ ס"ק א', ובביהשמי"ש דכניסת שבת חוה"מ וכניסת שמיני עצרת לא יטול, כה"ח ס"ק ג'.

כא. שם סע' ב' ומ"ב ס"ק ז'. ומ"ש דנוהגים להחמיר לא לטעום כלום הוא עפ"י הרוקח ס"י שני"ג דחסידיים הראשונים היו מתענים על מצוה חביבה כגון לולב ושאר מצוות. ומ"ש דהרוצים לשתות באשמורת וכו' הנה בשד"ח מערכת ד' מינים ס"י ג' אות כ"ג האריך בזה בהערה נגד הרוצים לשתות ומשום זה נוטלים הלולב מעמוד השחר, והעלה דעדיף לטעום לפני המצוה, כשקשה לו להזהר, ויטול מהנץ החמה. ונראה דאשה יכולה יותר ויותר להקל באכילה ושתיה לפני נטילת לולב כיון דבעצם היא פטורה.

כב. דהיינו מדין אכילה לפני הנטילה אבל עפ"י הזהר אין לאכול ולשתות לפני התפלה משעה שקם גם לפני עמוד השחר. ועמוד השחר לענין היתר אכילה עד אז הוא כפי הכתוב בלוח אר"י ואין להקל לזמן מאוחר יותר.

כ. ^{כד}המתפללים עם הנץ החמה וכל שכן המקדימים להתפלל לפני הנץ החמה נוטלים לפני הלל ולא לפני התפלה.

כא. ^{כה}סדר נטילת לולב, נוטלים מעומד את הלולב האגוד עם המינים ביד הימנית כדרך גדילתן זקופים ושדרתו כנגד פניו ואת האתרוג ביד השמאלית כשהוא מהופך עוקצו למעלה ופיטמתו למטה ומברכים שתי הברכות על נטילת לולב ושהחיינו ובשאר הימים רק על נטילת לולב ^{כז}אלא אם כן לא בירך עד אז שהחיינו.

מקורות והערות

כג. ע' בס"י תרמ"ד סע' א' ותרנ"ב סע' ב' דעיקר המצוה ליטול לפני הלל, ע"כ. אך יש נוהגים ליטול לפני התפילה בסוכה, אם מפני זריזון מקדימין, ואם בכדי ליטול בסוכה, ועיין בפרק דיני שחרית ומוסף מו"ה א' ובס"י תרנ"א מ"ב ס"ק ל"ד ושעה"צ ס"ק מ"ג וס"י תרנ"ב מ"ב ס"ק ד'.

כד. כי לפני הנץ אין ליטול לכתחילה, ועיין במועד לכל חי ס"י כ"ג אות קנ"ו דגם המתפללים לפני נץ החמה יש לחזן להמשיך תפילת שחרית עד סמוך לנץ בכדי ליטול אחר הנץ. ובענין מ"ש בשעה"כ דף ק"ג ע"ד ליטול בסוכה לאחר עמוה"ש לפני התפילה כבר העיר בשד"ח (כללים מע' ל' כלל קמ"א אות י"א) אודות זה.

כה. סימן תרנ"א סע' ב' וה' ו'. ודעת הגר"א במעשה רב אות רכ"ד דאין להפוך כלל האתרוג לפני הברכה אלא רק יכוין שלא לצאת עד אחר הברכות. ע"כ. וצ"ע למה לא כתבו הפוסקים עוד דרך, דהיינו שבשעת הברכות יהיו מונחים הלולב והאתרוג על השלחן והוא רק ישים ידו עליהם, דלענין הדין של להחזיק בשעת הברכה יוצאים בזה וכבס"י קס"ז ס"ד.

כו. ובין שנטל כבר בלי שהחיינו ובין שעדיין לא נטל לגמרי, ואז מברך שהחיינו בנטילה הראשונה לאחר שנוכר, ואם לא בירך אז יברך באחת מהנטילות הבאות, ובכל אופן לא יברך בשוק בלי נטילה, ס"י תרנ"א מ"ב